

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 ต่อผู้ประกอบการในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อ

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการหอพักเอกชนใน ตำบลสุเทพ และตำบลช้างเผือก เกี่ยวกับหลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหอพักพ.ศ. 2558 กับความสอดคล้องตามหลักการของกฎหมายที่ดี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านบวกและด้านลบที่ผู้ประกอบการหอพักในตำบลสุเทพ และตำบลช้างเผือกได้รับ จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558
3. เพื่อศึกษาถึงแนวทางสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักเอกชนปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2558 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลสุเทพ และตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

5.1 สมมติฐานการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการประกาศใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

5.1.1 ผู้ประกอบการหอพักเอกชนในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกมีความเห็นว่าการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 มีความสอดคล้องตามหลักการของกฎหมายที่ดี ในระดับน้อย

5.1.2 การบังคับใช้ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อผู้ประกอบการ หอพักในเขตเทศบาลตำบลสุเทพและเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้ประกอบการหอพักเอกชนในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหมดจำนวน 619 ราย การสุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโรยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น

95% ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 ตัวอย่าง จำแนกตามตำบลสุเทพ จำนวน 138 ราย และตำบลช้างเผือก 106 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด(Close Ended Question) ชนิดตรวจสอบรายการ (Check-list) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ผลการศึกษามีดังนี้

5.2 สรุปผลการศึกษา

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการหอพัก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการหอพักในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.48 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.56 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.49 มีระยะเวลาดำเนินกิจการระหว่าง 5-6ปี คิดเป็นร้อยละ 24.18 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 100,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.98 มีการจดทะเบียนหอพักถูกต้อง 243 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.59 และ 1 ราย อยู่ในระหว่างการดำเนินการจดทะเบียนหอพัก ส่วนจำนวนห้องพักที่อยู่ระหว่าง 31-50 ห้อง มีจำนวนมากที่สุดคือ 120 ราย และผู้ประกอบการที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 100,001-200,000 บาท พบว่ามี 100 ราย ส่วนการประกาศใช้ พ.ร.บ.หอพักฉบับใหม่มีผู้ประกอบการทราบถึงข้อบังคับใช้กฎหมายแล้วร้อยละ 74.59 โดย ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ ผู้ประกอบการที่ทราบแล้วคิดเป็นร้อยละ 56.56 ในด้านการให้ความช่วยเหลือของรัฐ เช่น การยกเว้นภาษี การสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ตามความเหมาะสมนั้น มีผู้ประกอบการทราบจำนวน 138 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.56

5.2.2 สรุปตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย

1) สำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการหอพักเอกชนในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกเกี่ยวกับหลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ หอพัก พ.ศ. 2558 กับความสอดคล้องตามหลักการของกฎหมายที่ดีจากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหอพักฉบับปรับปรุงใหม่นี้ว่า มีหลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการที่มีความสอดคล้องกับหลักการของการเป็นกฎหมายที่ดี ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มในทิศทางเดียวกันอย่างมาก ($X=3.19, S.D.=0.86$)

2) ประเด็นที่ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ มีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ดีในระดับมาก เช่น การห้ามไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุรา ยาเสพติด มีการสมคบกัน หรือร่วมกันกระทำการที่ผิดกฎหมาย ก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณ

ใกล้เคียงกับหอพักซึ่งถือเป็นการรักษาผลประโยชน์ส่วนบุคคลของประชาชนและสังคม โดยรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในทิศทางเดียวกันอย่างมาก ($X = 4.27, S.D. = 0.84$)

3) ผู้ประกอบการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่และความรับผิดชอบดูแลรักษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคงแข็งแรงมีระบบการป้องกันอัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมาย มีการดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกต้องตามหลักของสุขลักษณะและอนามัย มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นไว้ในหอพักในกรณีฉุกเฉินและมีการจัดแผนผังแสดงทางหนีไฟทุกชั้นและทุกห้อง ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในที่ผู้พักอาศัยมองเห็นได้อย่างชัดเจนซึ่งถือเป็นหลักการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม ($X = 3.63, S.D. = 0.77$)

4) ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติหอพักนี้ มีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ดี ในระดับน้อยมี 3 ประเด็น ดังนี้ การกำหนดการแยกเพศของผู้พักในกฎหมายดังกล่าวนี้ โดยรัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน แม้เป็นหลักที่ดีแต่ยากในการนำไปปฏิบัติ ในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกระจาย หรือแตกต่างกันค่อนข้างมาก ($X = 2.16, S.D. = 1.03$)

5) ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ และแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองทราบโดยทันที กรณีที่ผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นๆ หรือกรณีที่ผู้พักไปพักที่อื่นโดยไม่แจ้งให้ทราบ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่เป็นธรรม และเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ($X = 2.34, S.D. = 0.86$)

6) การกำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักในสถานศึกษาสามารถมีอายุใช้ได้ตลอดไปโดยไม่มีอายุ ขณะที่ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนนั้นให้มีอายุ 5 ปีนับแต่วันที่ออกไปอนุญาต ถือเป็นหลักการที่ไม่มีความเสมอภาค ไม่เป็นธรรม เป็นการเลือกปฏิบัติ(เชิงลบ) ($X=2.45,S.D.=0.90$)

5.2.3 ผลกระทบด้านบวกที่ผู้ประกอบการหอพักในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกได้รับ

1) จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการหอพักเอกชนในเขตเทศบาลตำบลสุเทพและเทศบาลตำบลช้างเผือกที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 ผู้ประกอบการหอพักเอกชนได้รับผลกระทบโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($X=3.57, S.D.=0.84$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มในแนวเดียวกัน

2) สำหรับผลกระทบที่ผู้ประกอบการได้รับจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 สามารถแบ่งเป็นผลกระทบในด้านบวก ดังนี้

2.1 พบว่า ผู้ประกอบการหอพักเอกชนในเขตเทศบาลตำบลสุเทพและเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าจากการบังคับใช้

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 ผู้ประกอบการหอพักเอกชนได้รับผลกระทบในด้านบวกโดยรวมในระดับปานกลาง ($X=3.38$, $S.D.=0.84$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในแนวเดียวกันอย่างมาก ข้อที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นผลกระทบด้านบวกจากการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ เช่น พ.ร.บ. หอพักฉบับนี้บังคับให้ผู้ประกอบการไปจดทะเบียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ณ.หอพักที่ตั้งอยู่สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถกำกับดูแลหอพักได้อย่างใกล้ชิด ($X= 3.48$, $S.D = 0.94$)

2.2 การประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พักต้องมีระเบียบประจำหอพักปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่ายและป้องกันไม่ให้ผู้พักเสียเปรียบผู้ประกอบการได้ ($X= 3.38$, $S.D = 0.80$)

2.3 พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีระบบการ “ประกาศเกียรติคุณ” หอพัก โดยคณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเกียรติคุณถือเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดแรงจูงใจและแสดงถึงพฤติกรรมที่ดีของผู้ประกอบการ ($X= 3.48$, $S.D = 0.72$) และพระราชบัญญัติหอพัก ปี2558 เป็นกฎหมายที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหาสังคมอย่างมาก ($X= 3.41$, $S.D = 0.77$) เป็นต้น แต่ทุกประเด็นก็เป็นผลด้านบวกในระดับ ปานกลาง

5.2.4 ผลกระทบด้านลบ พบว่าผู้ประกอบการหอพักเอกชนในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ มีความเห็นว่าจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพักฉบับใหม่ผู้ประกอบการหอพักเอกชนได้รับผลกระทบในด้านลบโดยรวมในระดับ มาก ($X=3.76$, $S.D.=0.85$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลกระทบด้านลบที่ผู้ประกอบการได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด คือ

1) กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการหอพัก มีหน้าที่ต้องจัดให้ประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พัก มีระเบียบประจำหอพักปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย เช่น อัตราค่าเช่า ค่าเช่าล่วงหน้า เงินประกัน และค่าบริการอื่นๆ มีกำหนดเวลาเช่า - ออกหอพัก มีหลักเกณฑ์การเข้าเยี่ยม มีการแจ้งต่อผู้จัดการหอพักในกรณีที่ผู้พักอาศัยจะต้องไปพักค้างที่อื่นเป็นการชั่วคราว และการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันกับผู้พักอาศัยอื่น ซึ่งเป็นปัญหาที่ยุ่งยากต่อการปฏิบัติเป็นอย่างมาก ($X= 3.88$, $S.D = 0.89$)

2) การกำหนดการแยกเพศของผู้เข้าพักในกฎหมายดังกล่าวนี้ แม้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน หากแต่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิในทางเศรษฐกิจ ในเรื่องการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการ และสิทธิในการอยู่อาศัยของนักศึกษา ($X= 3.79$, $S.D = 0.93$)

3) การที่พระราชบัญญัติหอพักฉบับปี พ.ศ.2558 มีหลักเกณฑ์ให้ผู้พักต้องอยู่ในการดูแลของผู้จัดการหอพักหรือผู้ประกอบการ ซึ่งหอพักสถานศึกษาก็มีเงื่อนไขที่เข้มงวดอยู่แล้ว จึงอาจทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา จำนวนไม่น้อยตัดสินใจเลือกใช้บริการชนิดอื่น ๆ เช่น อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษาเพื่อหลีกเลี่ยงกฎกติกา และการดูแลที่เข้มงวด ($X=3.78, S.D=0.84$) และการกำหนดการแยกเพศของผู้เข้าพักอาศัยในกฎหมายดังกล่าวนี้ แม้จะกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน หากแต่มีผลกระทบต่อสิทธิในทางเศรษฐกิจในเรื่องการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการอย่างมาก ($X=3.78, S.D=0.88$) (ดูตารางที่ 4.13)

5.2.5 แนวทางสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักเอกชนปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2558 ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

1) จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการหอพักเอกชนได้ให้ความเห็นว่าแนวทางที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือกได้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558ฉบับนี้ ผลการดำเนินการอยู่ในระดับ พอใช้เท่านั้น ($X=3.29, S.D=0.81$) โดยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น เทศบาลได้ดำเนินการออกหนังสือเพื่อเชิญผู้ประกอบการหอพักมาเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงนโยบาย แนวทาง และกฎเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ระดับคะแนนอยู่ในระดับ พอใช้ ($X=3.31, S.D=0.66$)

2) เทศบาลฯ ได้จัดเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำถึง ข้อดี ข้อเสีย และสิทธิประโยชน์ ในการจดทะเบียนหอพักให้ถูกต้อง ($X=3.39, S.D=0.81$) และเทศบาลฯ ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานด้านหอพักและให้ผู้ประกอบการหอพักมาเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ และ รับฟังความคิดเห็นก่อนนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ($X=3.29, S.D=0.84$)

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

5.3.1 การทดสอบสมมติฐานตามข้อที่ 1 ผู้ประกอบการหอพักในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกมีความเห็นว่า หลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหอพักฉบับใหม่นี้ มีความสอดคล้องกับหลักของกฎหมายที่ดีในระดับน้อย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ได้ปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าผู้ประกอบการหอพักเอกชนในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกมีความเห็นว่า หลักการ เหตุผลและแนวทางการ

ดำเนินการตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 มีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่ดีในระดับน้อย ดังนั้น สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการปฏิเสธ (ตารางที่ 4.15, 4.16)

5.3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การบังคับใช้ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ส่งผลกระทบบ้างทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อผู้ประกอบการหอพักในเทศบาลตำบลข้างเฝือกและเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันจากผลการศึกษามมติฐานข้อที่ 2 พบว่าผู้ประกอบการหอพักในตำบลข้างเฝือกและตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับผลกระทบด้านลบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ไม่แตกต่างกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ประกอบการ หักในตำบลข้างเฝือก ($x=3.64$) ได้รับผลกระทบเท่ากับผู้ประกอบการหอพักในตำบลสุเทพ ($x=3.52$) ดังนั้น สมมติฐานข้อที่ 2 จึงได้รับการปฏิเสธ (ตารางที่ 4.17, 4.18)

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

5.4.1 ผลการวิจัยพบว่า การประกาศใช้ พ.ร.บ.หอพัก พ.ศ.2558 มีการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์ และ โอนอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้ผู้ประกอบการบางรายปรับเปลี่ยนการดำเนินการไม่ทัน เช่น การกำหนดให้มีการแยกเพศในการพักอาศัย การย้ายห้องพักชาย-หญิงการแจ้งย้ายออกของผู้พัก การแยกพนักงานชาย-หญิงทำงานในหอพัก ถึงกระนั้นก็ตีพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัตินี้ยังไม่มากพอ และบางรายก็ยังไม่ได้ศึกษาเลย ด้วยเหตุนี้การประกาศบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว จึงทำให้ผู้ประกอบการและประชาชนที่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปด้วย ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า เมื่อมีการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว ผู้ที่จะเข้าพักอาศัยในหอพักดังกล่าว ควรจะต้องพิจารณาคัดเลือกหอพักหรือแหล่งที่พักที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงผู้ประกอบการหอพักทุกรายที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ผู้ประกอบการบางรายอาจหลีกเลี่ยงการรับเยาวชนเข้าพักหรือเปลี่ยนสถานการณ์จดทะเบียนไปในลักษณะอื่นๆ เช่น อพาร์เมนท์ คอนโดมิเนียม แมนชั่น แพลตทาวน์โฮม คอร์ท หรืออื่นๆ

ในส่วนผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าแนวทางของผู้บริหารเทศบาลตำบลสุเทพและเทศบาลตำบลข้างเฝือก ในการสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักปฏิบัติตามนั้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด กล่าวคือเทศบาลทั้ง 2 มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ไปสเตอร์ ให้ประชาชนได้ทราบข้อกำหนดของพระราชบัญญัติหอพักยังไม่เพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับ พอใช้ เท่านั้น จากการประเมินในกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่าการบังคับใช้กฎหมายกับผู้พักอาศัยที่มีค่าใช้จ่ายเหล่านั้น อาจจะเป็นการลดรอนสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล

ของผู้พักอาศัยหรือไม่ ดังนั้นเทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปได้ทราบอย่างทั่วถึง

5.4.2 ผลกระทบด้านบวกและด้านลบที่ผู้ประกอบการในตำบลสุเทพ และตำบลช้างเผือกได้รับจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการหอพักที่ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 นั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าตนได้รับผลกระทบโดยรวมใน ระดับมาก ($X=3.57$, $S.D.=0.84$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับผลกระทบด้านบวกและด้านลบพบว่าผู้ประกอบการหอพักให้ความเห็นว่า ตนได้รับผลกระทบในด้านบวกในระดับปานกลาง แต่กลับได้รับผลกระทบด้านลบ ในระดับมาก ผู้ประกอบการหอพักยังให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าผลทางด้านสังคม เพราะถ้าพิจารณาจากผลกระทบที่ผู้ประกอบการได้รับแล้วประเด็นที่สำคัญที่ผู้ประกอบการได้รับคือ ข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ผู้ประกอบการต้องเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการต่างๆมากขึ้น เช่นผู้ประกอบการหอพักต้องจัดให้มีประกันภัยแก่ผู้พักอาศัย เพื่อคุ้มครองชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของผู้พัก การจัดให้มีระเบียบประจำหอพักที่จะต้องปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย อาทิเช่น อัตราค่าเช่า เงินค่าเช่า ล่วงหน้า เงินประกันอื่นๆ การกำหนดเวลาเข้า-ออกหอพัก หลักเกณฑ์การเข้าเยี่ยม และการที่ผู้พักอาศัยจำเป็นต้องไปพักแรมที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นต้น แต่ ผู้ประกอบการกลับมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหายุ่งยากในทางปฏิบัติ หรือแม้แต่การกำหนดการแยกเพศของผู้เข้าพักก็ตาม ความคิดเห็นของผู้ประกอบการกลับมีมุมมองว่าอาจจะไปกระทบต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเกินควร รวมถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะมีผลกระทบกับรายได้ของผู้ประกอบการเองด้วย

นอกจากนี้การที่พระราชบัญญัติหอพักฉบับปี พ.ศ.2558 มีหลักเกณฑ์ให้ผู้พักอาศัยต้องอยู่ในการดูแลของผู้จัดการหอพักหรือผู้ประกอบการเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาเหล่านี้ตัดสินใจไปเลือกใช้บริการในสถานที่อื่นๆ เช่น อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียมที่อยู่บริเวณใกล้เคียง เพื่อหลีกเลี่ยงกฎกติกาที่เข้มงวด

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสามารถมองถึงทัศนคติของผู้ประกอบการว่ายังขาดความตระหนักใน การรับรู้ ความเข้าใจ ถึงเหตุผลที่รัฐได้ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าเพื่อความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป และอีกประการหนึ่งก็คือ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยให้หน่วยงานในระดับจังหวัด ถ่ายโอนอำนาจการกำกับดูแลกิจการหอพักให้แก่ท้องถิ่น(เทศบาล)ซึ่งอยู่ในพื้นที่ และมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่า เป็นผู้ดูแล

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ได้กำหนดมาตรฐานหอพักเอกชนไว้ 5 ด้าน คือ 1.ด้านมาตรฐานห้องพัก 2. ด้านมาตรฐานพื้นที่บริการและการอำนวยความสะดวก 3. ด้านมาตรฐานด้านโครงสร้างและความปลอดภัยของอาคารหอพัก 4. ด้านมาตรฐานการจัดระเบียบบริการ และ 5.ด้านมาตรฐานระบบส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการควบคุม ดูแล การดำเนินกิจการหอพักเอกชนให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพนักเรียน นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก ผู้ประกอบการหอพักเอกชนและหอพักในสถานศึกษา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องอื่นๆจะต้องใช้มาตรฐานเดียวกันเป็นหลักในการดำเนินกิจการหอพักนี้ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งจัดให้หอพักเป็น “สถานที่ที่เอื้อต่อการศึกษาและพักอาศัย” โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือการคุ้มครองสวัสดิภาพของนักเรียน นักศึกษาในหอพัก โดยให้ผู้ประกอบการและผู้พักอาศัยที่เป็นเยาวชน จะต้องปฏิบัติตาม กฎหมาย เพื่อความปลอดภัย มีการดูแลด้านสุขอนามัย มีการให้บริการที่มีมาตรฐานที่ดี มีระบบการจัดการ และดูแลเอาใจใส่ผู้อยู่อาศัยให้ได้รับความปลอดภัย มีการปกป้องคุ้มครองทั้งด้านทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ

ดังนั้นการแก้ไขคือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการได้ตระหนักถึงเหตุผลการออกพระราชบัญญัตินี้ และพยายามสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นเพื่อความร่วมมือประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย เพราะการบังคับใช้กฎหมาย หมายถึง การนำกฎหมายมาบังคับเพื่อควบคุมความประพฤติของสมาชิกโดยดำเนินการอย่างเป็นทางการต่อเนื่อง และสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานต่างๆในกระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายของรัฐจึงจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักความถูกต้องตามหลักนิติธรรม และสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสังคมได้ โดยการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมศักดิ์ บุญถม, 2541)

นอกจากนี้การที่จะทำให้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น การบังคับใช้กฎหมายจะต้องมีขั้นตอนในการตรากฎหมายที่เป็นไปตามหลักเหตุผล และความเป็นธรรม เมื่อกฎหมายกำหนดสิทธิหรือหน้าที่ขึ้นมาใหม่แล้ว สิทธิหรือหน้าที่นั้นต้องได้รับการโฆษณาเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และเมื่อมีการประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายด้วย และการใช้กฎหมายจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องตามนิติวิธี มีกระบวนการ มีการบริหารงานยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพด้วย (วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์, 2535)

5.4.3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการหอพักเอกชนในตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกเกี่ยวกับหลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 กับ ความ

สอดคล้องตามหลักการของกฎหมายที่ดีจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการ เกี่ยวกับหลักการเหตุผล และแนวทางการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 กับความสอดคล้องกับหลักของการเป็นกฎหมายที่ดี พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า พระราชบัญญัติหอพักฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2558 มีหลักการ เหตุผล และแนวทางการดำเนินการที่มีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่ดีในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในทิศทางเดียวกันเป็นอย่างมากประเด็นที่ผู้ประกอบการเห็นว่ามีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ดี ในระดับมาก เช่นการห้ามไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุรา หรือยาเสพติด หรือสมคบกันหรือร่วมกันกระทำการที่ผิดกฎหมาย ก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหอพัก ถือเป็นการรักษาผลประโยชน์ส่วนบุคคลของประชาชนและสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกาะกลุ่มไปในแนวทางเดียวกัน ผู้ประกอบการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ และความรับผิดชอบ คุณแลร์กษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคงแข็งแรงมีระบบการป้องกันอัคคีภัยให้เป็นไปตามข้อกำหนด คุณแลร์กษาความสะดวกด้านสุขลักษณะและอนามัยของหอพัก จัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นไว้ในหอพักกรณีฉุกเฉิน มีแผนผังแสดงทางหนีไฟทุกชั้นและทุกห้อง พร้อมป้ายทางออกฉุกเฉิน ถือเป็นหลักการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม เป็นต้น จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่ดีว่า หลักแห่งกฎหมายที่ดี (Good Law) ถือเป็นหลักการสำคัญของ หลักนิติธรรม หมายถึงการมีหลักเกณฑ์ในการจัดทำกฎหมายที่ชัดเจน ตั้งอยู่บนหลักแห่งความสมเหตุสมผล ไม่ว่าจะความสมเหตุสมผลในการออกกฎหมาย หรือความสมเหตุสมผลในการออกหลักการและ บทบัญญัติของกฎหมาย (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2559)

ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า มีความสอดคล้องกับหลักของกฎหมายที่ดีในระดับน้อย มี 3 ประเด็นได้แก่

1) การกำหนดการแยกเพศของผู้พักในกฎหมายดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน แม้เป็นหลักการที่ดี แต่ยากในการนำไปปฏิบัติ และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกระจายหรือแตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นนั้น ต่างก็มีวิถีภาวะและประสบการณ์ที่แตกต่างกันความไม่เหมือนกันของบุคคล ความมีเอกลักษณ์เฉพาะของตน มีพันธุกรรมสิ่งแวดล้อมพฤติกรรมที่ทำให้แตกต่างกันไป เช่น ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมเพศ ความถนัด ความสนใจ เจตคติ แรงจูงใจในสังคม ค่านิยม รสนิยม ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา การได้รับการเลี้ยงดูหรืออบรม อายุ เหล่านี้เป็นต้น (พวงจันทร์ คุณะถัมพะ, 2512)

2) ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองทราบ โดยทันที กรณีที่ผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่น หรือกรณีที่ผู้พักไปพักที่อื่น โดยไม่แจ้งให้ทราบ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่เป็นธรรม และเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ โดยผู้ประกอบการเห็นว่า หากผู้พักอาศัยได้รับอันตราย หรือเจ็บป่วยต่างๆ ที่กระทบกระเทือนต่อร่างกายของผู้พัก ผู้จัดการหอพักจะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ โดยทันที ส่วนกรณีที่ 2 เมื่อผู้พักอาศัยไปพัก ที่อื่น โดยไม่แจ้งให้ทราบนั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าหากกระทำดังกล่าวจะไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้พักอาศัย ซึ่งในทางปฏิบัติจริงๆแล้วไม่สามารถทำได้

3) การกำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาใช้ได้ตลอดไปโดยไม่มีอายุ ขณะที่ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนให้มีอายุ 5 ปี นับแต่วันที่ออกไปอนุญาต ถือเป็นหลักการที่ไม่มีความเสมอภาค ไม่เป็นธรรม เลือปฏิบัติ ความเห็นของผู้ประกอบการเห็นว่า เมื่อครบกำหนด 5 ปีแล้ว คนจะต้องไปต่อ ใบอนุญาตหอพัก และเสียค่าธรรมเนียม ในขณะที่หอพักสถานศึกษาไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ถือว่าไม่เป็นธรรมผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ.2558 ไม่เป็นไปตามหลักการของ หลักแห่งกฎหมายที่ดี (Good Law) ที่ว่า สาระ ของกฎหมายต้องอยู่บนหลักการที่จะทำ ให้บุคคลทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ในทางกฎหมายด้วย การมีกฎหมายที่ดีต้องมีความเป็นธรรมในสังคม นอกจากนี้ กระบวนทัศน์ (Paradigm) ในการเสนอ พิจารณา และการบัญญัติกฎหมายต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดของคนจำนวนมาก นั่นคือ กฎหมายที่ดีต้องมีหลักการที่จัดสรร “คุณ”หรือ “ประโยชน์” ให้คนทุกคนทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องอย่างสมดุล (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2559)

นอกจากนี้ ลักษณะของกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีลักษณะของการเป็นกฎหมายที่มีความชัดเจนและแน่นอนพอสมควร ข้อความในกฎหมายนั้นต้องไม่ฝืนธรรมชาติหรือหักหาญความรู้สึกของบุคคลที่ถูกบังคับมากเกินไปกฎหมายนั้นต้องไม่ทำให้ผู้เสียผลประโยชน์แก่ผู้ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามมากจนเกินไป ต้องคำนึงถึงกระบวนการและองค์การในการบังคับใช้ตามกฎหมาย และจะต้องคำนึง ถึงบรรยากาศในสังคมที่เอื้ออำนวยในการเคารพกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง (วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์, 2535) ด้วยหลักการดังกล่าวจึงทำให้ผู้ประกอบการหอพักมีความคิดเห็นว่า กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ.2558 แม้เป็นหลักการที่ดี แต่ยากในการนำไปปฏิบัติ หรือเป็นไม่ได้ในการนำไปปฏิบัติจริง จึงทำให้ ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2558 ไม่เป็นไปตาม หลักการของ หลักแห่งกฎหมายที่ดี (Good Law) อีกทั้งบรรยากาศในสังคมไทย ยังไม่เอื้ออำนวย หรือคนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการที่จะต้องเคารพกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง รวมทั้งกระบวนการและ

องค์กรในการบังคับใช้ตามกฎหมายยังไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

5.5 แนวทางสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักเอกชนปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2558 ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบล ช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่าผู้ประกอบการหอพักเอกชน ได้ให้ความเห็นว่า แนวทางที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก ได้มีการปฏิบัติเพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558 ได้มีการดำเนินการในระดับ พอใช้ เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย ที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสุเทพ และเทศบาลตำบลช้างเผือก ได้มีการปฏิบัติเพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบการหอพักปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหอพักพ.ศ.2558 นั้นมีการ ดำเนินการต่างๆที่เป็นไปตามหลักการสร้างการมีส่วนร่วม เช่น เทศบาลฯ ได้มีการดำเนินการเรียกผู้ประกอบการหอพักในเขตเทศบาลฯ มาชี้แจงเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมหอพักฉบับปี 2558 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเตรียมพร้อมสำหรับการปฏิบัติตาม ได้จัดเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำข้อดี ข้อเสีย และสิทธิประโยชน์ในการจดทะเบียนหอพักให้ถูกต้อง และได้จัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานด้านหอพัก และผู้ประกอบการหอพักเอกชน เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ รับฟังความเห็น ก่อนนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหอพักปี 2558 เป็นต้น

นอกจากนี้ เทศบาลฯ ยังได้มีการวางแผนการปฏิบัติงาน ตามมาตรการการบังคับใช้กฎหมายหอพัก และประกาศให้ผู้ประกอบการทราบอย่างชัดเจน ผู้บริหารเทศบาลฯ ได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกับฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ผู้ประกอบการ, เทศบาล, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, ฝ่ายสาธารณสุข, ฝ่ายปกครอง, ผู้นำชุมชน, และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันและได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจหอพักเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนหอพักให้ถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ, หนังสือพิมพ์, แผ่นพับ, โปสเตอร์ เพื่อให้ประชาชน, ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงข้อกำหนดของพระราชบัญญัติหอพัก ปี 2558 ดังกล่าว

จากแนวทางการปฏิบัติที่เทศบาลทั้ง 2 แห่งได้นำมาใช้ ถือว่าเป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึง การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น เป็นคณะกรรมการ, คณะอนุกรรมการ และหรือ คณะทำงาน โดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการ

ให้ข้อมูลแสดงความเห็น, ให้คำแนะนำปรึกษา, ร่วมวางแผน, ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุม โดยตรง จากประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ นอกจากนี้เทศบาลยัง มีการสร้างกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม แต่อาจมีการดำเนินการไม่จริงจัง หรือไม่ดีพอ จึงทำให้ผู้ประกอบการมองว่า ยังมีการปฏิบัติในระดับ พอใช้ เท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการสร้างความร่วมมืออย่างจริงจัง มีการตระหนักถึง การมีส่วนร่วม ของประชาชน ว่ามีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน และส่งเสริมธรรมาภิบาล ตลอดจนการบริหารงาน หากการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้นเพียงใดก็จะช่วยให้มีการตรวจสอบ การทำงานของผู้บริหาร และทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นอีกทั้งยังเป็นการ ป้องกันนักการเมืองจากการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสมกับสังคมนั้นๆ

นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน ยังเป็นการสร้างความมั่นใจว่าเสียงของประชาชนจะมี คนรับฟังอีกทั้งความต้องการหรือความปรารถนาของประชาชนก็ได้รับการตอบสนอง (Hillard และ Kemp, 1999,อ้างถึงในถวิลวดี บุรีกุล และคณะ,2547)

5.6 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

5.6.1 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลควรมีการวางกรอบหรือจัดประชุมชี้แจงนโยบายให้ ผู้ประกอบการมีการจัดตั้งกลุ่มของตนเองขึ้นและให้ทุกคนได้มีโอกาสร่วมกันแสดงความคิดเห็นของ ตน

5.6.2 กำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมโดยกระตุ้นให้ผู้ประกอบการหรือตัวแทนมีส่วนใน การติดตามผลการดำเนินงานของเทศบาล เช่น จัดตัวแทนผู้ประกอบการร่วมกับเจ้าหน้าที่ออกตรวจ หอพักเถื่อนในพื้นที่ ที่ไม่ได้มาตรฐานและหอพักเถื่อนรวมถึงชี้แจง ถึงความผิดของการรับบุคคลอื่นๆ ที่น่าสงสัยหรืออาจเป็นภัยเข้ามาพักอาศัย เป็นต้น

5.6.3 กลุ่มผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่เทศบาลควรหารือกับมหาวิทยาลัยในกรณีที่พักของ มหาวิทยาลัยเต็ม หอพักเอกชนจะเป็นทางเลือกของนักศึกษาที่จะเลือกเข้าพัก หอพักที่ได้มาตรฐาน จะต้องมีการเอกสารหรือป้ายที่ได้รับการรับรองจากราชการแล้ว ติดไว้ที่หน้าหอพัก เป็นต้น

5.6.4 ผู้ประกอบการหอพักส่วนใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติหอพักและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบค่อนข้างมากนั้นทำให้ได้รับผลกระทบในการดำเนินกิจการ รวมถึงผู้พักอาศัยก็มีความรู้สึกที่รับไม่ได้ในเรื่องกฎระเบียบต่างๆ ทำให้ผู้พักอาศัยบางรายแจ้งย้ายออก และเลือกที่จะไปพักคอนโดมิเนียมต่างๆทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลงส่งผลเสียต่อกิจการ อาจทำให้ผู้ประกอบการพิจารณาไปจดทะเบียนประเภทอื่นๆแทน แต่การจดทะเบียนหอพักนั้น พบว่าการเสียภาษีโรงเรือนหรือภาษีบำรุงท้องที่จะเสียในอัตราที่สูงกว่าการเสียภาษีประเภทอื่นๆ ดังนั้นผู้ประกอบการควรพิจารณาถึงข้อดีในเรื่องนี้ด้วย ส่วนการเสียภาษีประเภทอื่นๆ อาทิ เช่น คอนโดมิเนียม โรงแรม อพาร์ตเมนต์ จะมีการกำหนดอัตราที่ไม่แน่นอนแล้วแต่เทศบาลในแต่ละพื้นที่จะเป็นผู้กำหนด เช่นตามหัวเมืองใหญ่ๆ การเก็บภาษีจะพิจารณาจากหลายๆ ด้าน เช่น ราคาที่ดินต่อหน่วยที่ไม่เท่ากัน ความหนาแน่นของชุมชน ความเจริญในพื้นที่ เป็นต้น

5.6.5 สำหรับคอนโดมิเนียม ลักษณะการเก็บภาษีจะเรียกเก็บจากเจ้าของห้องพัก เช่น ลูกค้า (นาย ก.)ซื้อห้องพักจากคอนโดมิเนียม(นิติบุคคล) และนำห้องพักไปให้คนอื่น(นาย ข.)เช่าต่อ การเสียภาษีนั้น ทางราชการจะคิดจากเจ้าของห้องพัก(นาย ก.)ในอัตรา 12.5 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ เช่น ให้เช่าเดือนละ 5,000 บาท เป็นเวลา 1 ปี จะได้ $5,000 \times 12 = 60,000$ และคูณด้วย 12.5 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น(นาย ก.) จะเสียภาษีปีละ 4,500 บาท ส่วนภาษีโรงเรือนในแต่ละพื้นที่เช่นตามหัวเมืองใหญ่ๆ จะมีกรมการกลางเป็นผู้กำหนดคณะกรรมการเหล่านี้ คือ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล ที่ดินจังหวัด เจ้าหน้าที่จากกรมธนารักษ์ เจ้าหน้าที่กองคลัง และส่วนราชการอื่นๆที่เกี่ยวข้องเป็นผู้กำหนดอัตราภาษี ในพื้นที่ตำบลสุเทพและตำบลช้างเผือกซึ่งเป็นหัวเมืองขนาดใหญ่มีการกำหนดอัตราภาษีไว้ที่ 8 เปอร์เซ็นต์ การคิดภาษีคิดได้ดังนี้ อัตราค่าเช่าคูณด้วยจำนวนห้อง คูณด้วย 8 เปอร์เซ็นต์ และคูณด้วย 365 วัน จากนั้นจึงหารด้วย 100 ได้จำนวนเท่าใดก็นำจำนวนนั้น คูณด้วย 12.5 เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น ในด้านของพระราชบัญญัติหอพัก ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมาย และตนได้รับผลกระทบนั้น ผู้เขียนขอแสดงความคิดเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้โปรดพิจารณาถึงหลักความจริง หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิของพลเมือง ซึ่งรวมถึงสิทธิในการเลือกที่อยู่อาศัย เมื่อมีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงเป็นการจำกัดหรือตีกรอบให้ผู้พักอาศัยที่มีใจเยาวชนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้นควรที่จะแก้ไขกฎหมาย (Amendment) กล่าวคือ เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปี บริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2558) ดังนั้น การที่กำหนดให้ผู้พักอาศัยที่ไม่เกิน 25 ปี จึงควรแก้ไขใหม่เป็น 18 ปีเท่านั้น เพื่อให้ผู้พักอาศัยอื่นๆได้ใช้เป็นทางเลือกในการเข้าพัก และไม่เสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงผู้ประกอบการหอพักก็ยัง

สามารถที่จะดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างราบรื่น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการมีงานทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา

5.6.6 ส่วนการแยกเพศหญิง-หอชายนั้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าเมื่อมีการแก้ไขกฎหมายแล้วสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็ไม่น่าจะมีปัญหากับผู้ประกอบการและผู้พักอาศัย แต่ในทางตรงกันข้ามถ้ามองไปที่ระดับมัธยมศึกษาซึ่งต่างก็เป็นเยาวชนทั้งสิ้นดังนั้นทางราชการควรจะกำกับดูแลผู้ประกอบการหอพักเหล่านี้อย่างจริงจัง ซึ่งได้แก่ โรงเรียนมัธยมชาย และ โรงเรียนมัธยมหญิง และควรจะเข้มงวดกับผู้ประกอบการที่มีหอพักอยู่ใกล้กับสถาบันการศึกษาระดับมัธยมเหล่านี้จะได้ผลดีกว่า

5.7 ข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 นี้ ส่วนใหญ่มีความให้ความคิดเห็นว่าการแยกหอพักชาย-หญิงไม่ใช่เรื่องใหม่การบังคับใช้กฎหมายโดยให้แยกเพศ จะแก้ไขอย่างไร รัฐควรชี้แจงให้ชัดเจน หอพักเอกชนมิได้รับเฉพาะเยาวชนที่เป็นนักเรียน-นักศึกษาเท่านั้น แต่ให้บริการทุกหลากหลายอาชีพ และผู้ที่พักอาศัยอยู่ก่อนแล้ว ผู้พักอาศัยจะต้องปฏิบัติอย่างไร เทศบาลควรชี้แจงให้ทราบ สำหรับการประกันภัยกับผู้พักอาศัยนั้น ก็ ยังไม่มีความชัดเจน ผู้ประกอบการจะต้องทำประกันภัยกับผู้พักอาศัยทุกคน หรือว่าปฏิบัติเฉพาะเยาวชนเท่านั้น และประการสุดท้าย การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการได้ทราบกฎระเบียบของพระราชบัญญัติหอพักฉบับใหม่ ผู้ประกอบการจำนวนมากยังไม่ทราบ ควรมีการแจ้งรายละเอียดกฎระเบียบข้อกำหนดของพระราชบัญญัติหอพักฉบับใหม่ให้ทราบอย่างทั่วถึง

5.8 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.8.1 ควรมีการขยายขอบเขตกลุ่มประชากรเป้าหมายไปถึง เด็กซึ่งเป็นเยาวชนผู้พักอาศัย และผู้ปกครองของเยาวชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอีกอีกด้านหนึ่งด้วย

5.8.2 สำหรับผู้ที่สนใจทำวิจัยในหัวข้อเรื่องที่มีลักษณะคล้ายๆ กันนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรจะศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการที่เกี่ยวกับที่พักประเภทอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติโรงแรม พระราชบัญญัติอาคารชุด และ โฮมสเตย์ (Home Stay) ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจกับชาวต่างชาติ เพราะว่ามีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ดังนั้นผู้ที่สนใจทำวิจัยจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในโอกาสต่อไป